

Handläggare
Astrid Thornberg
Telefon: 08-508 25 911

Till
Socialnämnden
2020-03-17

Redogörelse för fortsatt implementering av riktlinjer och modellen för ledsagning och ledsagarservice

Förvaltningens förslag till beslut

Socialnämnden godkänner förvaltningens redogörelse avseende spridning av kunskapen om de nya riktlinjerna bland brukare, utförare och beställare.

Lena Lundström Stoltz
förvaltningschef

Gunilla Ekstrand
avdelningschef

Sammanfattning

I december 2019 godkänner socialnämnden förvaltningens rapport Utvärdering av riktlinjer samt nya modellen för ledsagning och ledsagarservice. I utvärderingen framkommer bland annat att kännedomen om de reviderade riktlinjerna samt den modell som de omfattar är något låg. Socialförvaltningen har fått i uppdrag av socialnämnden att återkomma med en redogörelse för hur man avser att sprida kunskapen om de nya riktlinjerna bland brukare, utförare och beställare.

Aktiviteter som föreslås genomföras är framtagande av samlad information i olika format kring insatserna riktad till brukare, lyfta uppdraget på aktuella chefsnätverk, genomförande av informationsdialoger med beställare, en sammanfattning av det som framkommit tas fram och förmedlas i aktuella forum för beställare och utförare samt att insatserna tydligare ingår i introduktionsutbildningen för nyanställda inom funktionsnedsättning och äldreomsorg.

Arbetet kommer ske inom ramen för budgetuppdraget att intensifiera implementeringen av de reviderade riktlinjerna för ledsagning och ledsagarservice och prioritera ökad likvärdighet

mellan stadsdelsnämnderna. Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner redogörelsen avseende spridning av kunskapen om de nya riktlinjerna bland brukare, utförare och beställare.

Bakgrund

Under 2019 genomfördes en utvärdering av den nya modellen för ledsagning och ledsagarservice. Utvärderingen presenterades i en rapport till socialnämnden i december samma år. Utvärderingen godkändes och socialnämnden gav förvaltningen i uppdrag att återkomma med en redogörelse för hur man avser att sprida kunskapen om de nya riktlinjerna bland brukare, utförare och beställare.

Ärendet

Insatsen och tillhörande riktlinjerna för ledsagning/ledsagarservice syftar till att möjliggöra för personer med funktionsnedsättning att vara delaktiga i samhällslivet.

De reviderade riktlinjerna ger uttryck för en ökad ambitionsnivå från stadens sida och förtydligar bland annat vad insatserna ledsagning och ledsagarservice kan omfatta med utgångspunkt i den enskildes behov och önskemål. Riktlinjerna omfattar vidare en modell med möjlighet att använda insatsen (beviljade timmar) och aktiviteter som medför omkostnader för ledsagaren (omkostnadsersättning) flexibelt under en tremånadersperiod samt möjligheten att ansöka om omkostnadsersättning för en mer kostsam aktivitet.

Utvärderingen, som genomfördes ett år efter införandet, visade bland annat att kännedomen om hur man kan använda insatsen och omkostnadsersättning är något låg. Utifrån den kunskapen kommer fokus i det kommande arbetet kommer vara att öka kännedomen om de olika delarna hos beställare och utförare samt till enskilda som erhåller insatsen.

Ärendets beredning

Tjänsteutlåtandet har utarbetats inom avdelningen för stadsövergripande sociala frågor, kompetenscenter vuxna. Förvaltningsgruppen har behandlat ärendet den 11 mars. Socialnämnden och äldrenämndens råd för funktionshinderfrågor har haft möjlighet att behandla ärendet vid sammanträde den 12 mars.

Jämställdhetsanalys

Två av jämställdhetspolitiska delmålen är att verka för jämn fördelning av makt och inflytande där kvinnor och män, flickor och pojkar ska ha samma rätt och möjlighet att vara aktiva medborgare samt ha samma förutsättningar till en god hälsa. Insatsen ledsagning och ledsagarservice syftar till att möjliggöra delaktighet i samhällslivet, där deltagande i forum för påverkan kan möjliggöras genom insatsen och där insatsen möjliggör att enskilda kan delta i aktiviteter som genererar till en, för dem, god hälsa.

I riktlinjerna för insatserna ledsagning och ledsagarservice är det genomgående fokus på den enskilde och dennes behov och hur denne kan tillförsäkras skälig levnadsnivå respektive goda levnadsvillkor. Ingen skillnad mellan kön görs.

Av de som beviljats insatsen är 60 procent kvinnor och 40 procent män, en fördelning som har varit densamma över de senaste fyra åren. Bakomliggande orsak är okänd då det inte finns uppgifter på hur många kvinnor respektive män som ansöker om insatsen. I utvärderingen av den nya modellen för ledsagning och ledsagarservice framkommer dock inte några större skillnader mellan könen som ger anledning till att några riktade åtgärder är aktuella.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen instämmer i vikten av att följa upp hur beslutade förändringar tas emot av medborgare, utförare och beställare.

Avdelningen för stadsövergripande frågor, kompetenscenter vuxna, kommer utifrån aktuellt budgetuppdrag leda det fortsatta implementeringsarbetet gällande riktlinjerna och den modell som de omfattar med utgångspunkt i det som framkom i tidigare gjord utvärdering under 2019.

Arbetet kommer ske i samverkan med äldreförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna för att öka kännedom, kunskap med prioritering på likvärdighet mellan stadsdelsnämnderna.

Utgångspunkten är att arbeta brett för att skapa en god grund för implementering vilket bland annat sker genom att:

- Ta fram och sprida information i olika format om insatserna och modellen. Informationen ska tydliggöra vad som avses med flexibel användning av insats, rätten till omkostnadsersättning och hur den kan användas samt möjligheten till att ansöka om ersättning för ledsagaren vid en mer kostsam aktivitet.

Förslag på format på informationen är:

- Klarspråk
- Pictobilder
- Punktskrift
- Inläsning på Daisy skiva

För spridning av framtaget material används kanaler som stadens webb, **aktuella samverkansforum**, befintliga nätverk för beställare och utförare samt det interna intranätet.

- **Dialog förs med representanter för funktionshinderrörelsen genom exempelvis socialförvaltningens referensgrupp och rådet för funktionshinderfrågor, om aktiviteter som kan säkerställa att information och framtaget material når ut till målgruppen.**
- Budgetuppdraget diskuteras på chefnätverk för funktionsnedsättning samt äldreomsorgen. Avsikten är att hålla samman arbetet och lära av varandra.
- Genomföra informationsdialoger för stadens handläggare med utgångspunkt i frågeställningar som framkommit under den tid som riktlinjerna och modellen varit aktuell i kombination med det som framkommit av utvärderingen.
- Ta fram en sammanfattning av det som framkommit av utvärderingen och förmedla samt diskutera det i aktuella forum för beställare och utförare.
- Ledsagning och ledsagarservice ingår tydligare som en del i introduktionsutbildningen för nyanställda inom funktionsnedsättning och äldreomsorg.

Arbetet föreslås att ske under hela året och rapporteras i tertialrapporter samt verksamhetsberättelse.

Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner redogörelsen avseende spridning av kunskapen om de nya riktlinjerna bland brukare, utförare och beställare.

Bilagor

1. Förslag till beslut från majoriteten SoN och OFU 20191217